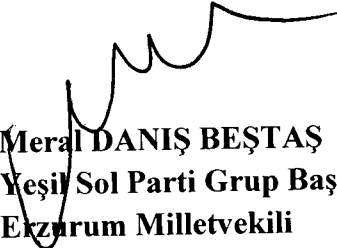

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı** Sayın Mehmet ÖZHASEKİ tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.
16.08.2023

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Yeşil Sol Parti Grup Başkanvekili
Erzurum Milletvekili

Erzurum ilinde kentsel dönüşüm projeleri kapsamında yapılan TOKİ Konutlarının yarattığı mağduriyete dair 7/1885 sayılı bir önerge ile mağduriyetin akıbetine dair bir soru önergesi vermiştim. Ancak geline fazda sorunların çözülmediği gibi mağduriyetlerin artması nedeniyle konu hakkında güncel sorular için yeni bir önerge sunmak gereği haşıdır.

Kamuoyunun da yakından takip ettiğı üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından Dağ Mahallesi'nin komple riskli bölge alan ilan edilmesi ile 2013 yılından beri kentsel dönüşüm ihtiyacı ortaya çıkmış; riskli alan ilan edilen alanda ev sahipleri ile 2014 yılında yapılan görüşmeler neticesinde, bölgedeki evler boşaltılmıştır. Yapılan anlaşmaların ardından bölgede, TOKİ tarafından konut inşası başlamış; yaklaşık 3 yıl önce başlayan inşaatlar 2 ay önce tamamlanmış ancak iddiaya göre TOKİ tarafından yapılan anlaşmalar 1 yıl önce güncellenmiştir. Sonradan yapılan anlaşmalarda ise hak sahiplerine verileceğı iddia edilen ev sayılarının verilmemesinin kararlaştırıldığı ifade edilmektedir.

Yapımı tamamlanan 464 konutta oturması gereken 100'ün üzerinde mağdur olduğu ifade edilmektedir. Nitekim TOKİ mağdurları, konutların yanında bulunan Curling Sahasının bahçesinde bir araya gelerek çekilen kuralarda haksızlıkların olduğunu iddia etmişlerdir. Örneğin 6 yıldır kirada oturan bir hak sahibi, "Bundan önce bizden gelip evlerimizin kentsel dönüşüme gireceğı bilgisini verdiler. Tüm mahalle ile konuşuldu.

Daha sonra inşaatlar başladı. Bana 3+1 ev vereceklerdi. Bize söylenen buydu. İnşaat bitmeye yakın bizi çağırdılar. Yeniden anlaşalım dediler. Bu sefer bana 2+1 ev verildi. Benim gibi bir çok komşumuz ile bu tarz sorunlar yaşandı. Şimdi ise bana o 2+1'i de vermiyorlar. Gel 170 bin liranı al git diyorlar” diyerek konuyu özetlemiştir. Evlerin yanı sıra çok sayıda dükkân için de benzer durumlar geçerli olup TOKİ mağdurlara evlerini anlaştıkları şartlarda vermediği gibi sadece para ödemesi ile hiç ev verilmemesi seçeneğini ortaya koymuştur. Bundan yaklaşık on yıl evvelki bedellerle TOKİ tarafından telafuz edilen rakamların mevcut ekonomik koşullarda son derece düşük olduğu şüphe götürmemektedir. Konutlara talebin çok fazla olması gerekçe gösterilerek 200 bin liranın altında hak sahibi olanlara paralarının ödenmesi, 200 bin lira ile 400 bin lira arasında alacakları olanlara 2+1 ev, 400 bin lira üstü alacaklara da 3+1 ev verilmesi yönündeki kararın hakkaniyete uygun olmadığı açıktır. Nitekim anlaşmaların yapıldığı tarihlerde bu fiyatlara ev satın alınabilirken günümüz koşullarında bir yıllık kira bedeline denk düşen paraların ödenmesi yönündeki karar vahimdir.

Uzun yıllardır muhatap da bulamayan yurttaşlar evlerinden edilmiş olup mağduriyetleri ciddi boyuttadır. Sürekli ötelenen talepler geline aşamada hak sahibi yüzlerce yurttaşı etkilemektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Erzurum ili Dağ ve Kavak mahallesinde inşaatına başlanılan toplu konutlar neden teslim edilmemiştir?
- 2- Neden hak sahiplerinden alınan arsa karşılıklarına ve yapılan anlaşmaya denk düşen konut sayısı eksik bırakılmıştır?
- 3- 2014 yılında evler boşaltılmış olup neden inşaatlar zamanında tamamlanmamıştır?
- 4- Yapılan kura çekimlerinde hile olduğuna dair iddialar gerçeği yansıtmakta mıdır?
- 5- Hak sahiplerine ait evlerin satıldığı iddiası doğru mudur? Şayet doğru ise neden hak sahiplerinin konutları başkalarına satılmıştır? TOKİ bu satışlardan ne kadar kar elde etmeyi ummuştur?
- 6- TOKİ bir yıl önce yapılan anlaşmada değişiklik yapılmasına hangi kriterleri baz alarak karar vermiştir?
- 7- Yapılan değişiklikten yurttaşlar haberdar edilmemiş midir?
- 8- İlk yapılan anlaşmada kararlaştırılan konut sayısı ve metrekaresinde değişiklik yapılmasının artan taleplerle ilgisi nedir? Arsa sahiplerinin öncelikleri neden devre dışı bırakılmıştır?
- 9- TOKİ kar elde etmek adına hak sahiplerine bedelleri ödeyip ev vermemek suretiyle konutları yüksek bedelden satışa mı çıkaracaktır?
- 10- 200 bin liranın altında hak sahibi olanlara paralarının ödenmesi kararlaştırılmış olup bu 200 bin TL anlaşmanın ilk yapıldığı 2014 yılına ait bedel midir? Neden bu kararlar alınırken günümüzün ekonomik koşulları ve yükselen enflasyon baz alınmamıştır?

- 11- TOKİ tarafından yapılan ilk anlaşma tarihindeki arsa bedellerinin günümüz ekonomik koşullarına uygun revizyonu neden yapılmamıştır? Buna dair bir çalışma yapılması gündemde olacak mıdır?
- 12- Yıllardır evlerini teslim almayı bekleyen ancak ev yerine düşük bedellerin ödeneceği ifade edilen yurttaşların mağduriyeti giderilecek midir?
- 13- TOKİ tarafından yapılan ilk anlaşma çerçevesinde belirlenen metrakarelerdeki evlerin yurttaşlara teslimi sağlanacak mıdır?
- 14- Yurttaşların evlerini teslim almayı bekledikleri tarihin sürekli ötelenmesinden kaynaklı yaklaşık 3 yıllık mağduriyetleri tazmin edilecek midir?